

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

Informácia o vyhodnotení plnenia Národnej stratégie zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD berie predložený materiál na vedomie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD nemá výhrady k predloženému materiálu. Materiál nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Materiál bol predložený Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 665 zo 17. decembra 2014 k Národnej stratégii zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020.

Materiál sa stal kľúčovým nadrezortným strategickým dokumentom na plnenie úloh s pozitívnym vplyvom na zamestnanosť a cieľov v oblasti zamestnanosti vyplývajúcich zo Stratégie Európa 2020. Informácia hodnotí posledný rok (2020) realizácie Národnej stratégie zamestnanosti SR.

Z materiálu vyplýva, že v roku 2020:

- boli naďalej prioritou opatrenia na pomoc ohrozeným skupinám podnikov, zamestnancov a SZČO z dôvodu boja s pandémiou,
- počet nezamestnaných vzrástol medziročne o 15% na 181,4 tis. osôb,
- miera nezamestnanosti dosiahla úroveň 6,7% a oproti 2019 sa zvýšila o 0,9 p.b.,
- miera nezamestnanosti je naďalej pod priemerom EÚ 7,1 %,
- záväzok dosiahnuť mieru zamestnanosti vo vekovej skupine 20 – 64 rokov na 72 % bola v roku 2020 takmer splnená (72,5 %),
- záväzok dosiahnuť mieru dlhodobej nezamestnanosti na 3% bola takmer splnená (3,2 %),
- „Prvá pomoc“ napomohla udržať prácu počas pandémie 1/3 pracujúcich osôb – k 9.6.2021 bolo vyplatených 1 754 738 875,74 eur,

- v decembri 2020 úrady PSVR evidovali 66 493 voľný prac. miest (najviac v BA kraji – 19189 miest, najmenej v KE kraji – 3585 osôb).

Národná stratégia zamestnanosti je rozdelená na 8 častí:

1. Podpora tvorby pracovných miest (vyhodnocovaných 18 strategických úloh)

- v rámci aktívnych opatrení trhu práce bolo v 2020 vyčerpaných 216 425 049 eur, čo je o 31 mil. viac ako v 2019 (zvýšenie spôsobil nárast miezd v 2020 a zvýšenie projektových dotácií),
- celkovo bolo realizovaných 22 národných a regionálnych projektov,
- projekty boli zamerané na podporu zamestnávania absolventov, mladých ľudí do 29 rokov, program NEET, podpora zamestnanosti v zaostalých regiónoch a dlhodobo nezamestnaných, zvýšiť podporu zamestnanosti osôb s rodičovskými povinnosťami, podpora samozamestnania,
- tvorbu pracovných miest sekundárne ovplyvnilo tzv. podnikateľské kilečko „Lex Korona“ a plnenie Antibyrokratických balíčkov, ale aj projekty z OP Integrovaná infraštruktúra.

2. Inovácie ako nástroj podpory zamestnanosti (vyhodnocované 3 strategické úlohy)

- tvorba miezd prebiehala prostredníctvom národných projektov realizovaných SBA (napr. Národné podnikateľské centrum, či podpora startupov alebo rodinného podnikania),
- prebiehala podpora investícií do inteligentného priemyslu (napr. investícia Volkswagen v sume takmer 0,7 miliárd eur) a ktorá vytvorila v roku 2020 až 2 893 pracovných miest,
- v roku 2020 bolo uzatvorených 15 investičných projektov a bolo rozpracovaných a zaevidovaných ďalších 64 projektov v sume takmer 6 miliárd eur.

3. Rozvoj sociálnej ekonomiky ako inovatívny nástroj podpory regionálnej a miestnej zamestnanosti (vyhodnocovaných 6 strategických úloh)

- prebehla novelizácia zákona o sociálnej ekonomike, ktorá zlepšila podmienky pre rozvoj sociálnej ekonomiky,
- MPSVR vytvorilo Schému štátnej pomoci na podporu podnikov sociálnej ekonomiky a spustilo 3 národné projekty podporujúce subjekty sociálnej ekonomiky.

4. Flexibilita pracovných vzťahov, pracovné podmienky, ochrana práce a kultúra práce (vyhodnocované 4 strategické úlohy)

- cieľom v oblasti minimálnej mzdy bolo garantovať právo zamestnanca na odmenu za vykonanú prácu vo výške, ktorá zachová dôstojnú životnú úroveň zamestnanca, čo sa podarilo naplniť,
- MPSVR v roku evidovalo 22 KZVS a dodatkov,
- v súvislosti s COVID-19 bolo prijaté opatrenie, ktorým sa do 31.12.2021 nebudú zvyšovať sumy cestovných náhrad a sumy stravného,

- v oblasti Zákonníka práce boli prijaté viaceré zmeny: príspevok na športovú činnosť dieťaťa, odmeňovanie zamestnancov vyslaných do zahraničia, zvýšenie výmery dovolenky zamestnanca/rodiča pod 33 rokov a prijatie viacerých COVID zmien.

5. Účinné riešenie dlhodobej nezamestnanosti (vyhodnocovaných 15 strategických úloh)

- v roku 2020 sa pokračovalo v posilnení integrácie dlhodobo nezamestnaných na trhu práce,
- celkovo sa realizovalo 6 projektov zameraných na individualizované poradenstvo, poradenstvo pre MRK ako aj projekty vytvorené pre konkrétnych zamestnávateľov (Tatranské mliekarne alebo ZLH Plus) a od 1.11.2020 sa spustil projekt Inklúzie v materských školách.

6. Kapacity, sieťovanie a rozvoj verejných služieb zamestnanosti (vyhodnocovaných 8 strateg. úloh)

- prebieha vnútorná realokácia zamestnancov úradov PSVR na frekventovanejšie úlohy, zjednocuje sa organizačná štruktúra a realizujú sa školenia zamestnancov,
- naďalej prebieha revízia výdavkov na politiky trhu práce,
- v roku 2020 boli personálne kapacity úradov posilnené o 262 zamestnancov,
- pokračujú aktivity na bezpapierovej komunikácii, na sledovaní vývoja a analýzy potenciálu UoZ, na technickom dovybavení úradov a budovaní kapacít internej kontroly a spracovaní dát v IS.

7. Podpora ponukovej stránky trhu práce prostredníctvom kvalifikácií pre lepšiu zamestnanosť (vyhodnocovaných 7 strategických úloh)

- 31. januára 2020 bol vydaný Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce,
- Štátny inštitút odborného vzdelávania národný projekt Duálne vzdelávanie v celkovej alokácii 33 626 257,73 EUR (zdroje EÚ + ŠR),
- v januári 2021 bol predložený návrh zákona o odbornom vzdelávaní a príprave,
- realizuje sa príprava Stratégie celoživotného vzdelávania a vytvára sa pracovná skupina pre tvorbu nového zákona o celoživotnom vzdelávaní,
- Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania realizuje národný projekt (PIAAC) v celkovej alokácii 5 348 716,51 EUR (zdroje EÚ + ŠR),
- prebieha výzva pre národný projekt Systém overovania kvalifikácií v SR (SOK),
- vznikla potreba aktualizovať vybrané karty kvalifikácií a aj metodiky spojené s Národnou sústavou kvalifikácií, ktorej súčasťou sú sektorové rady a ŠIOV,
- vznikla potreba uvádzať úrovne kvalifikácie v Slovenskom kvalifikačnom rámci (SKKR) na všetkých dokladoch o dosiahnutom vzdelaní.

8. Nadrezortná koordinácia politík s pozitívnym vplyvom na zamestnanosť (vyhodnocované 3 strategické úlohy)

- zlepšená bola koordinácia postupov smerujúcich k podpore zamestnanosti vykonávaná najmä prostredníctvom Riadiacich výborov veľkých NP,
- podporované boli princípy partnerstva medzi ministerstvami, orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, sociálnymi partnermi, akademickou obcou, so zahraničnými i domácimi vedeckovýskumnými inštitúciami.